

Spoštovani Člani,

upam, da ste Vi in Vaše družine zdravi in pripravljeni na nove podvige v letošnjem letu. Kljub še vedno trajajoči epidemiji smo uspešno zagnali letenje ter aktivnosti v Aeroklubu. Kljub temu, da se je naše življenje kar pošteno ustavilo se je na področju letalstva kar nekaj stvari spremenilo. Ena izmed teh je tudi pretvorba govornih frekvenc zemeljskih postaj na 8,33 kHz razmik med kanali.

Kaj to pomeni za nas?

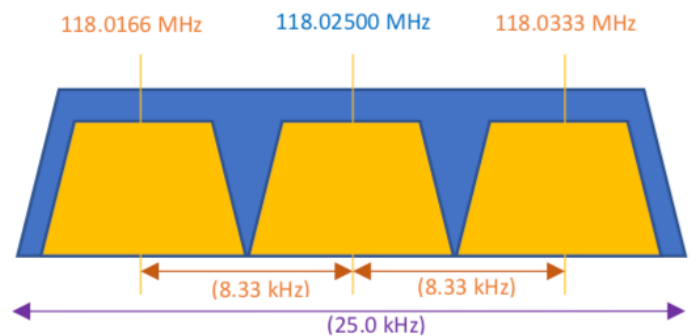
Če se spomnimo smo od 01.01.2018 morali opremiti letala z radijsko postajo, ki omogoča uporabo razmika med kanali 8,33kHz. V tem tranzitnem času se je Agencija za Civilno letalstvo pripravljala na posodobitev tudi vseh zemeljskih postaj ter prilagoditvi kanalov. Po **25.3.2021** pa se bodo storitve komunikacij zrak-zemlja izvajale le v 8.33 kHz razmiku z uporabo kanalov, ki so navedeni v priloženi tabeli. Če pogledamo v tabelo bomo opazili, da bistvene razlike v kanalih ni. (npr. 123,505 v primerjavi z staro 123,500).

Kaj pa s preходом na 8,33kHz razmikom med kanali pridobimo?

Letalski promet se vedno bolj širi in s tem je potreba po dodatnih kanalih velika. Ker nam star razmik 25kHz ne omogoča tolikšno število kanalov so se odločili da jo razdelijo na 3 kanale. Tako dobimo na enem kanalu 25kHz kar tri kanale z razmikom 8,33 kHz. Če pogledamo sliko spodaj v primeru frekvence 118,025 Mhz, če jo razdelimo na tri kanale z razmikom 8,33Khz dobimo tri oddajne frekvence, ki so za poenostavljenost zaokrožene na štiri decimalne mesta :

118,0166... MHz
118,0250... MHz
118,0333... MHz

Da bi zmanjšali število napak v komunikaciji med pilotom ter kontrolorjem so vsaki frekvenci dodelili kanal, ki najbližje ponazarja frekvenco. To v praksi pomeni, da uporabljamo samo tri decimalna mesta.

Pri spremembi frekvence bo potrebno paziti ,da pravilno odgovorimo na spremembo frekvence. Po pravilih ICAO se uporablja 6-številčno predajo frekvence. Na primer:

Kanal / frekvenca : **118,015 / 118,0166 MHz**

Pravilen "readback" 118,015 bi bil "one" "one" "eight" "decimal" "zero" "one" "five"

Med preходом na 8,33 pa imamo tudi nekaj izjem, ki ostajajo v 25kHz razmiku med kanali:

- frekvenca za pomoč v sili (121,5 MHz),
- frekvence za digitalne povezave VHF (VDL za namen CPDLC) in
- frekvenca za samodejno letališko informacijsko službo ATIS (128,175 MHz),

Ena izmed pomembnih stvari je tudi prehod letališča Lesce na novo frekvenco **122,505**. To bo zagotovo ena izmed največjih sprememb za nas vse saj smo bili vsa leta navajeni na frekvenco 123,500. Zato bomo tudi v letala dodali opomnike na novo frekvenco, da ne bo prihajalo do napak. Prosim da si ogledate spodnjo tabelo ter si jo tudi natisnete ter dodate nekam kjer jo imate vedno pri sebi med letenjem.

Obstoječa 25 kHz	Pretvorba v 8.33 kHz	Opis storitve
118.000	118.005	TWR Brnik
118.475	118.480	FIS
118.550	118.555	TWR Cerklje
118.750	118.755	TWR Brnik
119.150	119.155	HELIPAD LIGHT CONTROL (UKC)
119.200	119.205	TWR Maribor
119.550	119.555	Uprava RS za zaščito in reševanje
121.925	121.930	TWR Brnik
122.500	122.505	National light aviation
123.500	123.505	National light aviation
123.550	123.555	Airfield Slovenske Konjice
123.875	123.880	FIS
124.875	124.880	TWR Portorož
127.225	127.230	TWR Cerklje
128.300	128.305	Airfield Šoštanj
128.800	128.805	Airfield Celje
129.800	129.805	TWR Portorož
131.400	131.405	Ljubljana, AIRPORT HANDLING
131.475	131.480	Cerklje, AIRPORT HANDLING
131.700	131.705	Ljubljana, AIRPORT HANDLING
131.750	131.755	Ljubljana, AIRPORT HANDLING
131.800	131.805	Ljubljana, AIRPORT HANDLING
132.475	132.480	ACC Ljubljana
134.300	134.305	TWR Maribor
135.275	135.280	ACC Ljubljana
128.175	N/A	ATIS
121.500	N/A	Emergency

Prosim, da si pregledate tabelo ter tudi pred letenjem naredite dobro predpoletno pripravo sploh glede obiska letališč na katerih se bodo menjale frekvence. Pazite tudi na komunikacijo s kontrolo ter na pravilen readback, ki je opisan na prejšni strani.

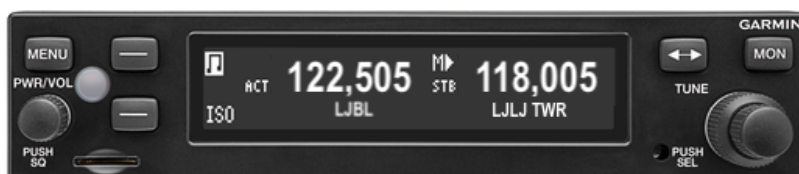
Največji poudarek pa je na menjavi frekvence na našem matičnem letališču v Lescah. **Ta se spremeni iz 123,500 na 122,505.** Ta ukrep je bil sprejet s strani letališča, da bi zmanjšali motnje z ostalimi letališči v bližini, ki so delovali na enaki frekvenci. S tem se poveča varnost ter zmanjša interferenca z ostalimi letališči. Več informacij lahko najdete tukaj:

- <https://www.caa.si/upload/editor/file/fileb87b6543996cbc9.pdf>
- https://www.ofcom.org.uk/_data/assets/pdf_file/0023/144590/Understanding-8.33kHz-frequencies-and-their-specific-channel-number.pdf

Za vaše sodelovanje se vam zahvaljujem ter vam želim obilo varnih ter lepih trenuktov v zraku! :)

Safety manager,

Miha Janc

Posodobitev kanalov

ALC Lesce